

อัคราภรณ์ ศรีสว่าง 2551: การวิเคราะห์ตลาดส่งออกข้าวของไทย ปริญา
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร ภาควิชา
เศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์
สมพร อิศวิลานนท์, M.A. 124 หน้า

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศทั้งนี้เพราะนอกจากจะเป็นพืชอาหารหลัก
ประจำชาติแล้ว ยังเป็นสินค้าเกษตรที่ส่งออกที่สำคัญของประเทศ วัตถุประสงค์หลักของ
การศึกษาในเรื่องนี้เพื่อ (1) ทบทวนสถานการณ์การค้าข้าวของไทยในตลาดระหว่างประเทศและ
ลักษณะการแข่งขันทางการค้า (2) วิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกข้าวของ
ไทยในตลาดระหว่างประเทศ และ (3) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความได้เปรียบในการ
ส่งออกข้าวของไทยในตลาดระหว่างประเทศ

ผลการศึกษา พบว่า ภูมิภาคเอเชียยังเป็นตลาดส่งออกหลักของข้าวไทย แต่ใน
ขณะเดียวกัน ได้มีตลาดเกิดใหม่ เช่น ตลาดในภูมิภาคแอฟริกาและตะวันออกกลางที่มีแนวโน้ม
เพิ่มความสำคัญมากขึ้น ในการคำนวณค่าดัชนี RCA และ NXR ได้แสดงว่าประเทศไทยยังมีความ
ได้เปรียบในการส่งออกข้าวในระดับที่สูงกว่าประเทศคู่แข่งที่สำคัญๆ โดยเฉพาะเวียดนาม แต่
ความได้เปรียบของประเทศไทยกำลังมีแนวโน้มที่ลดลง นอกจากนี้ได้พบว่า สัดส่วนของปริมาณ
การบริโภคต่อปริมาณการผลิตข้าวของไทย และต้นทุนการผลิตข้าวของไทย เป็นปัจจัยสำคัญที่
ส่งผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกข้าวของไทยในตลาดอเมริกาเหนือ และมี
เพียงปัจจัยต้นทุนการผลิตข้าวของไทยที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกข้าว
ของไทยในตลาดกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง ส่วนในตลาดเอเชีย ยุโรป และแอฟริกา พบว่า ไม่
มีปัจจัยใดที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกข้าวของไทย

ผลการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ประเทศไทยควรเร่งพัฒนาปรับปรุงศักยภาพในการ
แข่งขันให้สูงขึ้น โดยการพัฒนาทั้งด้านคุณภาพของสินค้าข้าว และทางด้านประสิทธิภาพในการ
ผลิต ซึ่งการที่จะไปสู่เป้าหมายดังกล่าวได้ จะต้องให้ความสำคัญกับการลงทุนวิจัยในเทคโนโลยี
สมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตข้าว และการปรับปรุงคุณภาพของพันธุ์ข้าวที่ใช้ในการผลิต

อัคราภรณ์ ศรีสว่าง
ลายมือชื่อนิติ

สมพร อิศวิลานนท์ 19 / 2551 / 57
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Atcharaporn Srisawang 2008: An Analysis of Thailand's Rice Export Markets.
Master of Science (Agricultural Economics), Major Field: Agricultural Economics,
Department of Agricultural and Resource Economics. Thesis Advisor: Associate
Professor Somporn Isavilanonda, M.A. 124 pages.

Rice is Thailand's important crop. It is not only the staple food of the Thais, but also the major agricultural export commodity. This study has objectives: (1) to examine a status of Thai rice in international rice trade; (2) to analyze a revealed comparative advantage of Thai rice in international market; and (3) to investigate factors affecting the revealed comparative advantage of Thai rice in international market.

The result indicated that Thai rice has still played a dominant role in exporting to Asian market. At the mean time, the new emerging market for Thai rice, in recent years, were Africa and Middle East. By calculating the RCA and NXR indices, it is found that Thailand has still maintained her revealed comparative advantage over the competitors, particularly Vietnam, in the international rice market. However, the trend of its revealed comparative advantage indices were continuously declined. Furthermore, it is also found that the proportion of rice consumption and production of Thailand and the production cost of rice are significant in the North America market. And the production cost of rice just have a significant in the Middle East market. But in Asia, Europe and Africa market not found the factors significant.

The study suggests that Thailand should pay attention to develop the competitiveness, by both sides of development in rice quality, and the production efficiency, which, Thailand will must give precedence to the researches investment in new technologies of rice production, and improving the quality of rice seeds.

Atcharaporn Srisawang
Student's signature

Somporn Isavilanonda 19 / 03 / 2008
Thesis Advisor's signature